

Список використаної літератури:

1. Погляди Мануеля Кастельса на інформаційне суспільство. Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/econom_history/25179/
2. Иванов А.Е. Виртуальная реальность // История философии: энциклопедия. – Минск: Интерпресс сервис, 2002. – С. 184 (С. 183-186).
3. Поляков А.В. Общая теория права: Проблемы интерпретации в контексте коммуникативного подхода: Курс лекций. – СПб, 2004. – С. 216-217.
4. Иванов Д.В. Императив виртуализации. Современные теории общественных изменений. СПб., 2002. С. 159.
5. Можейко М. А. Симулякр // Постмодернизм. Энциклопедия. – Мн.: Интерпрессервис; Книжный дом, 2001. С. 1040
6. Печенкина О.А. Этика симулякров Жана Бодрийяра. автореферат диссертации ...канд. философ. наук. – Тула, 2006.
7. Бодрийяр Ж. Симулякры и симуляция/ Simulacres et simulation (1981, рус. перевод 2011, пер. А. Качалова. – М.: Рипол-классик, 2015.
8. Бодрийяр Ж. Симулякры и симуляция. Тула: Тульский полиграфист, 2013. 204 с.
9. Ложь: распятие в эфире Первого канала // <http://www.stopfake.org/lozh-raspyatie-v-efire-pervogo-kanala/?PageSpeed=noscript>.
10. Швыденко Р. Симулякры украинской политики, или зачем стране нужен Ющенко. Электронный ресурс. Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/rus/articles/2008/07/16/4445284/>

Ключові слова: симулякр, копія, віртуальна реальність, цифрові технології, інформаційне суспільство.

Ключевые слова: симулякр, копия, виртуальная реальность, цифровые технологии, информационное общество.

Key words: simulacrum, copy, virtual reality, digital technologies, information society.

УЛЬЯНОВА ГАЛИНА ОЛЕКСІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
проректор з наукової роботи, професор кафедри права інтелектуальної
власності та корпоративного права, доктор юридичних наук, професор

ПРИПISУВАННЯ АВТОРСТВА ЯК ПОРУШЕННЯ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Одним із поширених порушень у сфері права інтелектуальної власності, якому останніми роками приділяється все більше уваги, є привласнення авторства – плагіат. Плагіат полягає у представленні чужих об'єктів авторського права як власних особою, яка не приймала творчої участі у їх створенні.

На практиці поряд з привласненням авторства поширеним є неправомірне використання імені автора, яке полягає у приписуванні авторства на твір особі, яка не є його автором (так званий «антиплагіат»).

Приписування авторства може відбуватись як з технічних причин (у зв'язку з помилкою під час редагування), так і навмисно (з метою завдати шкоди честі автора, збільшити попит на результати творчої діяльності шляхом зазначення авторства відомого творця тощо).

Приписування чужого авторства відрізняється від привласнення авторства (плагіату). У першому випадку зловмисник оголошує автором твору іншу особу, тоді як плагіатор оголошує себе автором чужого твору (його частини), або твору, який він створив у співавторстві (засекречує співавтора або співавторів) [1].

На відміну від плагіату, який визнано порушенням прав інтелектуальної власності, приписування авторства не передбачено на законодавчому рівні.

У науковій доктрині сформувалось два підходи до визначення суті приписування авторства та його негативного впливу на права автора.

По-перше, обґрунтовується, що приписування авторства порушує немайнові авторські права. Передбачається, що регламентоване в ст. 6 bis Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів право авторства включає також і можливість протидіяти неправдивій атрибуції твору [2].

По-друге, наголошується на тому, що приписування авторства не призводить безпосередньо до порушення права авторства та права на ім'я, як немайнових прав творця. Так щодо приписування авторства К.А. Флейшиц зазначала, що, якщо особу буде вказано автором статті, яку вона не писала, буде зачеплена «авторська честь» у широкому розумінні слова – честь автора, художника. Але порушення права на ім'я в сенсі, в якому розуміє і повинен розуміти закон про авторське право, у цьому випадку немає: закон про авторське право охороняє ім'я автора певного твору – в даному випадку порушено право на ім'я письменника, художника, який не є автором твору, у зв'язку з яким вчинено порушення. В таких випадках честь письменника, художника повинна захищатись загальними приписами законодавства про право на ім'я [3].

Ураховуючи, що законодавство про авторське право не передбачає безпосередньо право на захист від приписування авторства, обґрунтовується доцільність включення права на протидію недобросовісній атрибуції (приписуванню авторства) до права на ділову репутацію. У зв'язку з цим при виявленні випадків неправомірного зазначення особи автором твору, який вона не створювала, особа може протидіяти недобросовісному використанню авторства двома способами. Перший – позов про припинення неправомірного використання імені. Другий – позов про захист ділової репутації [4].

На практиці у випадку приписування авторства переважно зазначається про порушення честі, ділової репутації особи, ім'я якої неправомірно використали шляхом приписування авторства. Якщо приписування авторства відбувається з метою використання імені автора як відомого діяча, науковця, такі дії визнаються порушенням у сфері професійної діяльності – «ділової репутації». Ділова репутація – це певний

імідж особи. Поняття «ділова репутація» вживається поряд із поняттями «честь», «гідність». У певному розумінні саме поняття «репутація» збігається з поняттям «честь» у її зовнішньому об'єктивному значенні. При цьому репутація людини залежить від неї самої, формується на основі її поведінки. Наскільки людина турбується за свою репутацію, можна судити виходячи з її вчинків. Репутація може бути позитивною або негативною і має рухомий характер залежно від того, на якій інформації вона базується. Ділова репутація являє собою приватний випадок репутації взагалі, яка склалася щодо особливостей конкретної фізичної особи (її переваг та недоліків) [5].

За рішенням суду інформація, поширена під іменем особи, яка не є її автором, як правило визнається неправдивою та такою, що порочить честь та гідність, ділову репутацію. Одним із способів захисту, який обирають в таких випадках особи, яким приписано авторство, є спростування недостовірної інформації в той же спосіб, яким вона була поширена [6].

З метою належного забезпечення прав особи на захист від приписування авторства, запропоновано внести такі зміни до законодавства.

Доповнити частину 2 ст. 296 ЦК України пунктом 2 у наступній редакції: «Забороняється використання імені фізичної особи з метою зазначення її як творця об'єктів права інтелектуальної власності, у створенні яких особа не приймала творчої участі».

Частину 1 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» доповнити пунктом 5 у наступній редакції: «забороняти будь-яке використання імені, псевдоніму творця без його згоди, під час використання творів, які не належать творцю (приписування авторства)».

У Законі України «Про авторське право і суміжні права» статтю 50 доповнити окремим пунктом у такій редакції: «приписування авторства – обнародування твору під іменем особи, яка не є його автором, без її відома і згоди».

Список використаної літератури:

1. Удалкин В.А. Приписывание произведениям изобразительного искусства чужого авторства [Электронный ресурс] / В.А. Удалкин. – Режим доступа: <http://www.rbis.su/article.php?article=208>
2. Мазуе К. Бернская конвенция об охране литературных и художественных произведений //Международные конвенции об авторском праве. Комментарий. – М., 1982. – С. 21–180. Приводится по: Матвеев А. Право противодействовать ложному указанию авторства / А. Матвеев // ИС. Авторское право и смежные права. 2011. № 6. С. 62.
3. Флейшиц Е.А. Личные права в гражданском праве Союза ССР и капиталистических стран [Электронный ресурс]: / Е.А. Флейшиц. Москва: Юрид. Изд – во НКЮ СССР: 1941. 206. С. 139. Режим доступа: <http://leb.nlr.ru/edoc/372218>.
4. Матвеев А. Право противодействовать ложному указанию авторства / А. Матвеев // Интеллектуальная собственность. авторское право и смежные права. 2011. № 6. С. 64.

5. Рішення Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області 28 січня 2014 р. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36843941>.
6. Рішення Печерського районного суду м. Києва 5 червня 2012 року [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/24652017>

Ключові слова: приписування авторства, немайнові авторські права, ділова репутація, творча участь.

Ключевые слова: приписывание авторства, неимущественные авторские права, деловая репутация, творческое участие.

Key words: attribution of authorship, non-proprietary copyright, business reputation, creative participation.

БААДЖИ НАТАЛІЯ ПИЛИПІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЛІЦЕНЗІЙ CREATIVE COMMONS ПРИ ФОРМУВАННІ КОНТЕНТУ САЙТІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Актуалізація проблематики інтелектуальної власності та її захисту обумовлена тим, що питома вага прав на інтелектуальні продукти у внутрішній та міжнародній соціально-економічній та культурній взаємодії має явну тенденцію до збільшення.

Інформаційно-комунікаційні технології, діджиталізація у багатьох сферах життя стали невід'ємними елементами функціонування сучасного суспільства, від яких залежить не тільки розвиток науки і техніки, а й демократія, заснована на відкритості та прозорості діяльності всіх механізмів, що забезпечують її реалізацію. Сьогодні інформація надає в розпорядження найбільш дієву владу. Відкритість органів влади є запорукою здійснення ефективної політики, яка дозволяє реалізувати реальний громадянський контроль, забезпечити права людини та громадянина, зміцнити довіру громадян до влади. Одним з інструментів відкритості влади є електронне урядування, що забезпечує нові форми комунікації між громадянами, бізнесом та владою, безперешкодний доступ до публічної інформації та сприяє участі громадян у виробленні та впровадженні державної політики, наданні більш якісних послуг [1, с. 7].

У Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки [2] термін «електронне урядування» визначено як використання ІКТ для покращення ефективності системи державного управ-